

Nodokļu sistēma bez radikālām pārmaiņām

2022. gadā radikālu nodokļu pārmaiņu nebūs, taču dārgāki klūs tabakas izstrādājumi un cukurūdeņi, vienlaikus būs ievērojami lielāks ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamais minimums

Teksts Māris Kirsons
Ilustrācija stock.adobe.com
Foto LETA

Tādu 2022. gadu nodokļu sfērā redz nodokļu eksperti un uzņēmēji. Attālinātā darba veicēji arī 2022. gadā būs atbrīvoti no iedzīvotāju ienākuma nodokļa samaksas par darba devēja izmaksāto attālinātā darba kompensāciju 30 eiro mēnesī apmērā. Vienlaikus ar algas nodokli varēs neaplikt ne tikai izdevumus darbinieku ēdināšanai, bet arī darba devēja segtos ārstniecības izdevumus (līdz 480 eiro gadā, ar noteikiem nosacījumiem).

Vairāk naudas

ZAB Sorainen partneris nodokļu un muitas jautājumos Jānis Taukačs atzīst, ka kopumā 2022. gadā nenotiks ļoti krasas izmaiņas iedzīvotāju ienākuma nodokļa piemērošanā. "Tiešus un daudziem iedzīvotājiem jūtamus labumus nesīs neapliekamā minimauma parādījums un attālinātā darba izmaksu neaplikšana ar nodokļiem arī 2022. gadā," seicina J. Taukačs. Jāņem vērā, ka 2022. gadā

iecerēts pat veselas divas reizes paaugstināt ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamo minimumu pašam šī nodokļa maksātājam no 300 eiro 2021. gadā līdz 350 eiro jau 2022. gada janvārī un pat līdz 500 eiro no 2022. gada 1. jūlijā. Tieki prognozēts, ka šāds valdības solis daudziem mazo algu un ienākumu saņēmējiem ļaus makā ieraudzīt vairāk eiro, bet vienlaikus citi izmaksu posēni jau ir būtiski lielāki.

Mazāks PVN

Lai veicinātu grāmatu un periodisko izdevumu daudzveidību un to pieejamību sabiedrībai, no 2022. gada pievienotās vērtības nodokļa samazināto likmi 5% (līdzšinējo 12% vietā) apmērā piemēros grāmatu, periodisko izdevumu un citu masu informācijas līdzekļu izdevumu vai publikāciju (tostarp avīžu, žurnālu, biļetenu un citu periodisko izdevumu, informācijas aģentūru paziņojumu, kas paredzēti publiskai izplatīšanai, kā arī publikāciju interneta vietnē) piegādei iespieddarba un elektroniskā izdevuma formā (tostarp tiešsaistes režīmā vai lejupielādējot), kā arī to abonentmaksai. Savukārt, lai novērstu situāciju, kad maksai par likumiskās zemes lietošanas tiesībām ir piemērojams PVN attiecībā uz piespiedu dalītā īpašuma gadījumiem, ir noteikts PVN atbrīvojums, kas ir attiecināms uz

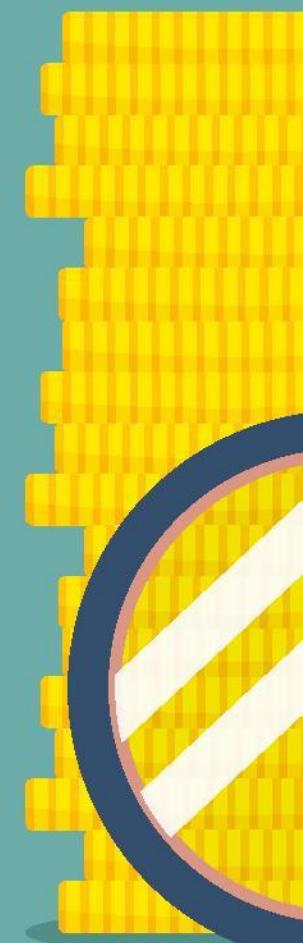
likumiskās zemes lietošanas tiesībām (arī piespiedu nomu) zemes un būves īpašnieku savstarpējās tiesiskajās attiecībās, norādīts Finanšu ministrijas informācijā.

Lētāk elektroniski

Lai veicinātu dokumentu iesniegšanu zemesgrāmatā elektroniskā veidā, veiktas izmaiņas Zemesgrāmatu likumā. Tās paredz, ka, iesniedzot nostiprinājuma lūgumu un tam nepieciešamos dokumentus elektroniski, kancelejas nodeva jāmaksā 90 procentu apmērā no likumā noteiktā apmēra. Vienlaikus ar likuma grozījumiem kancelejas nodevas par rajona (pilsētas) tiesu veiktajām darbībām zemesgrāmatu lietās noapaļotas līdz veselam skaitlim, proti, līdz pilniem eiro. Grozījumi Zemesgrāmatu likumā stājas spēkā 2022. gada 1. janvārī. No 2022. gada 1. janvāra arī noteikta maksimālā robeža – 50 000 eiro – valsts nodevas apmēram par īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā fiziskām un juridiskām personām.

Lielāka akcīze

No 2022. gada 1. janvāra paredzēts akcīzes nodokļa pieaugums cigarešu, cigāru un tabakas produktiem. Tāpat jārēķinās, ka bezalkoholisko dzērienu ar cukura saturu no 8 gramiem (ieskaitot) uz 100 mi-

lilitriem akcīzes nodoklis no 7,4 eiro pie-augs līdz 14 eiro par 100 litriem.

SIA vairs nebūs MUN maksātājas

No 2022. gada tās sabiedrības ar ierobežotu atbildību, kurām bija mikrouzņēmuma nodokļa maksātāja statuss, to zaudēs un kļūs par uzņēmuma ienākuma nodokļa maksātājām. Jāatgādina, ka jau kopš 2021. gada 1. janvāra mikrouzņēmuma nodokļa maksātāja statusu vairs nevarēja iegūt SIA. No 2022. gada mikrouzņēmuma nodokļa maksātāja statusā bez izmaiņām varēs turpināt darboties individuālais komersants, individuālais uzņēmums, zemnieka vai zvejnieka saimniecība, kā arī fiziskā persona, kura VID reģistrēta kā saimnieciskās darbības veicējs.

Jauni ienākuma nodokļa atbrīvojumi

“Noteiktai sabiedrības daļai būs aktuāli arī citi ar grozījumiem jaunieviestie atvieglojumi. Dažu atvieglojumu ieviešanā var saredzēt Eiropas Zalā kursa vēsmas,” vērtē J. Taukačs. Proti, ar iedzīvotāju ienākuma nodokli ne-apliekami ienākumi būs granti, kas viena dzīvokļa dzīvojamo māju atjaunošanas un energoefektivitātes paaugstināšanas atbalsta programmas ietvaros piešķirti ēkas ener-goklases uzlabošanai un tehniskās palīdzības saņemšanai, un kredītsaistību apmērs, kuru

Jautājumi var arī rasties brīdī, kad praksē VID vērtēs darījumu ekonomisko būtību kontekstā ar stipendijas saņemšanu un personāla nomas jautājumiem, jo šo lietu izvērtēšanā var pastāvēt augsta subjektivitātes pakāpe,

Jānis Taukačs,
ZAB Sorainen partneris nodokļu un muitas jautājumos.

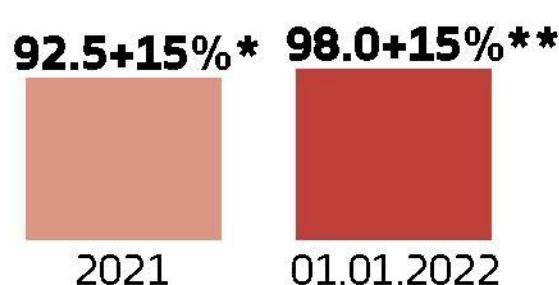
minētās programmas ietvaros kreditnēmēja vietā ir samazinājusi vai dzēsusī *Altum* (šo atvieglojumu piemēro jau ar 2021. g.). Ar IIN netiks aplikts arī Eiropas Reģionālās attīstības fonda atbalsta maksājums par individuālo siltumapgādes sistēmu uzlabošanu mājsaimniecībās (plānots, ka ar 2022. gadu iedzīvotājiem būs pieejami ES fondu granti apkures sistēmu nomaiņai privātmājām). Ar šo nodokli neapliks arī vietējās pašvaldības līdzfinansējumu nekustamā īpašuma pieslēgšanai centralizētajai ūdensapgādes sistēmai vai centralizētajai kanalizācijas sistēmai, kā arī atbalstu izmaksu segšanai azbesta atkritumu apsaimniekošanas nodrošināšanai mājsaimniecībām šifera jumtu un siltumizolācijas materiālu nomaiņas gadījumā.

“Tā kā iepriekš šie finansiālā atbalsta veidi nebija iekļauti neapliekamo ienākumu sarakstā, tad tie bija uzskatāmi par apliekamiem ar iedzīvotāju ienākuma nodokli,” skaidro J. Taukačs. Viņš vērš uzmanību, ka iepriekš no IIN bija atbrīvots atbalsts izmaksu segšanai Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta (KPFI) projekta īstenošanai, bet šobrīd šī atbalsta programma ir noslēgusies. Vienlaikus J. Taukačs secina, ka KPFI turpinātājs ir jauns klimata finanšu instruments – Emisijas kvotu izsolīšanas instruments (EKII), kura ietvaros nākotnē netiek izslēgta iespeja, ka iedzīvotājiem sniegs atbalstu. ➔

Akcīzes nodokļa likmes

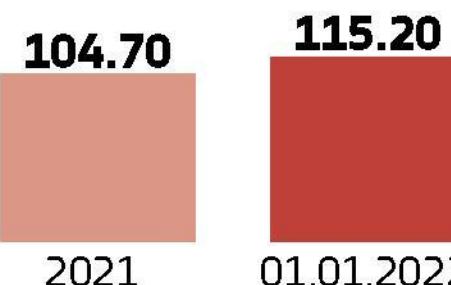
Tabakai (eiro)

Cigaretēm (par 1000 gab.)

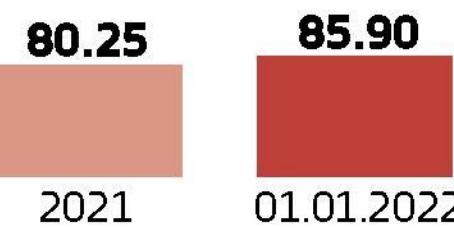

* bet ne mazāk kā 121,4 par 1000 cigaretēm
** bet ne mazāk kā 128,4 par 1000 cigaretēm

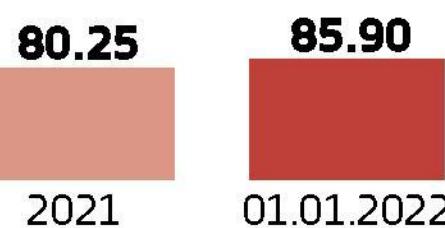
Cigāriem un cigarillām (par 1000 gab.)

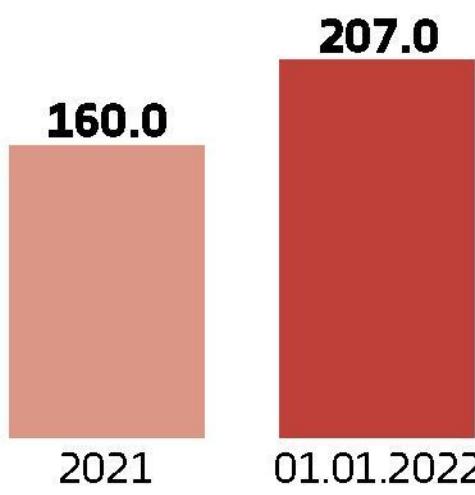
Smalki sagrieztai tabakai cigarešu uztīšanai (par 1000 g)

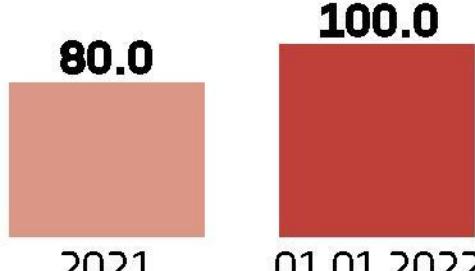
Citai smēķējamai tabakai (par 1000 g)

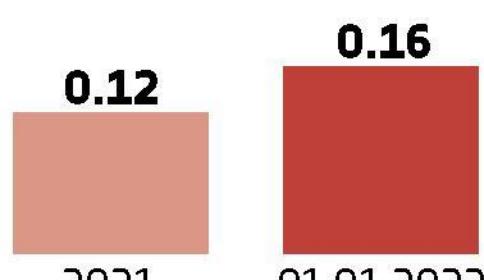
Karsējamai tabakai (1000 g)

Tabakas aizstājējproduktiem

Elektroniskajās cigaretēs izmantojamiem šķidrumiemi (eiro)

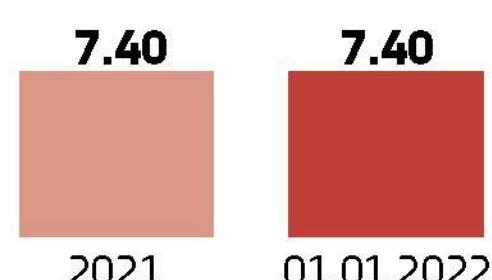

Avots: DB pēc Valsts ienēmumu dienesta, www.likumi.lv un ZAB Sorainen datiem

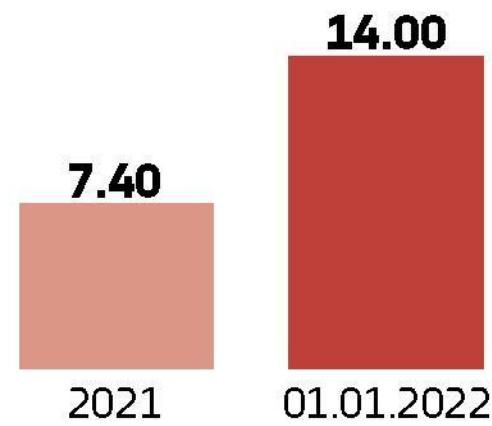
Bezalkoholiskajiem dzērieniem

(eiro par 100 litriem)

Ar cukura saturu līdz 8 gramiem (neieskaitot) 100 mililitriem

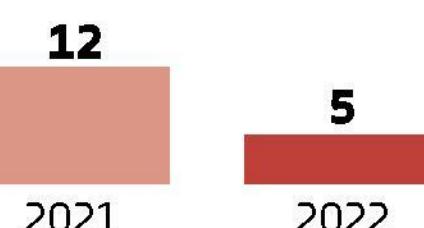

Ar cukura saturu no 8 gramiem (ieskaitot) 100 mililitriem

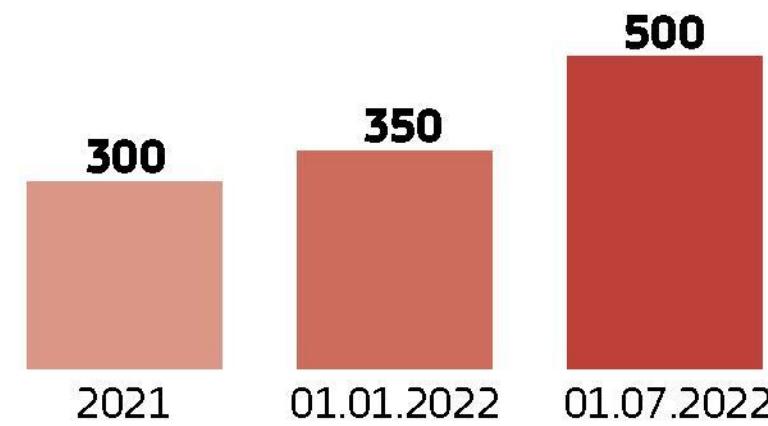
Pievienotās vērtības nodokļa likme

Grāmatu, avīžu, žurnālu, biletenu un citu periodisko izdevumu piegādei, %

Neapliekamais minimums

Par pašu iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāju, eiro mēnesī

Ļaus vieglāk elpot

J. Taukačs pozitīvi vērtē arī lēmumu nepalielināt nodokļu slogu autoratlīdzību saņēmējiem 2022. gadā, salīdzinot ar pašreiz spēkā esošo kārtību. "Kopā ar grozījumiem likumā *Par valsts sociālo apdrošināšanu*, kas paredz atstāt pašnodarbinātajiem līdzšinējo VSAOI kārtību arī pēc 2023. gada (kad bija paredzēts, ka ar VSAOI jāapliek viss ienākums), mazie saimnieciskās darbības veicēji vismaz līdz Saeimas vēlēšanām var atviegloti uzelpot," skaidro J. Taukačs. Bez tam, precīzējot iedzīvotāju ienākuma nodokļa likuma normu, ir paredzēts, ka profesionālajam sportistam piemērojamā nodokļu likme jau gada laikā ir 20%. Šobrīd profesionālajiem sportistiem ienākuma gūšanas brīdī ir jāmaksā nodoklis pēc 23% likmes, un turpmāk pārmaksāto nodokli var atgūt, iesniedzot gada ienākuma deklarāciju. Tāpēc šāds jauninājums atvieglos dzīvi profesionālajiem sportistiem.

Būs jautājumi

J. Taukačs vērš uzmanību, ka pastiprinātas arī nodokļu pret-izvairīšanās normas. Pie mēram, noteiktas papildu prasības stipendiām, kuras ir atbrīvotas no IIN. Protī, VID būs tiesības vērtēt: stipendijas atbilstību stipendijs definīcijai ne tikai pēc juridiskās formas, bet arī ekonomiskās būtības, tajā skaitā (bet ne tikai) pēc tā, vai, nemot vērā stipendijs saņēmējam izvirzītās prasības, pēc būtības netiek izmaksāts cita veida ienākums (algota darba ienākums vai cita veida atlīdzība); vai biedrību vai nodibī-

nājumu (fonds) izmanto tikai kā starpnieku ienākumu izmaksai konkrētai personai (tajā skaitā, vai uz stipendiju var pieteikties jebkura persona, kas atbilst stipendijas saņemšanas kritērijiem, vai stipendiju pretendentiem izvirzītās prasības nepamatoti nesašaurina iespējamo stipendiju saņēmēju loku); stipendijas izmaksas līdzekļu avotu. Bez tam, lai mazinātu iespējas novirzīt ienākumus citām personām bez IIN nomakss, turpmāk attaisnotajos izdevumos varēs iekļaut tikai tādas apdrošināšanas prēmijas, kur apdrošināšanas ņēmējs un apdrošinātā persona ir pats nodokļa maksātājs. "Attiecībā uz personāla nomu likumā ieviesta jauna tiesību norma, kas paredz, ka personāla nomas esamība jāvērtē, ne tikai pamatojoties uz darījuma juridisko formu, bet arī ņemot vērā ekonomisko būtību. Tas kopumā parāda visā pasaulē esošo tendenci nodokļu jomā novērst mēģinājumus samazināt savus nodokļu pienākumus, noformējot juridiskos dokumentus, kas neatbilst faktiskajiem apstākļiem," secina J. Taukačs. Nedaudz kritiskāk viņš varot skatīties uz to, vai tiešām bijusi novērojama izvairīšanās no nodokļiem, izmantojot apdrošināšanas produktus, tā ka bija nepieciešami grozījumi likumā, kas faktiski neļauj apdrošināšanas labumus saņemt personas bērniem. "Jautājumi var arī rasties brīdī, kad praksē VID vērtēs darījumu ekonomisko būtību kontekstā ar stipendijs saņemšanu un personāla nomas jautājumiem, jo šo lietu izvērtēšanā var pastāvēt augsta subjektivitātes pakāpe," uz interpretācijas riskiem norāda J. Taukačs.

Akcīzes nodokļa normas, kuras stājas spēkā 2022. gada 1. janvārī:

- **atcelts akcīzes nodokļa samaksas termiņš** (180 dienas) par saņemtajām akcīzes nodokļa markām, tādējādi maksājot akcīzes nodokli pēc faktiski markēto preču vienību skaita, kas nodotas patēriņam vai laistas brīvā apgrozībā;
- **paredzēta iespēja iznīcināt akcīzes nodokļa markas**, nenο nemot tās no akcīzes preču iepakojuma, un saņemt atpakaļ samaksāto akcīzes nodokli;
- **akcīzes preču iztrūkumu (piemēram, izlaupījumu, zaudējumu, zudumu) gadījumā** citas dalībvalsts apstiprināta noliktavas turētāja vai reģistrēta nosūtītāja vietā var nodokli maksāt arī cita persona, kas sniedz nodrošinājumu par pārvietotajām akcīzes precēm uz Latviju (piemēram, pārvadātājs);
- **visā likumā tiks aizstāti vārdi "elektroniskā cigarete"** ar vārdiem "elektroniskā smēķēšanas ierīce", kas ietver gan elektroniskās cigaretēs, kuras uzpilda ar nikotīnu saturošu šķidrumu, gan elektroniskās ierīces, kuras uzpilda ar nikotīnu nesaturošu šķidrumu;
- **noteikts atbrīvojums** no akcīzes nodokļa elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamiem šķidrumiem, to sastādalām un tabakas aizstājējproduktiem, kurus izmanto attiecīgā produkta kvalitātes noteikšanai vai kurus iznīcina pilnvarotas VID amatpersonas klātbūtnē.

Avots: ZAB Sorainen

Viņš savu sacīto pamato ar to, ka darījumu vērtēšana pēc to ekonomiskās būtības arī līdz šim bija ieviesta vispārēji uz visāda veida darījumiem. "Ekonomiskās būtības koncepts pārņem ne tikai Latvijas nodokļu sistēmu, bet ir aktuāls arī citās valstīs, kā arī to vērtē ES tiesā izskatītās lietās. Cerams, ka arī Latvija izmantos labāko starptautisko praksi šādu jautājuma analīzē, bet VID mācēs saprātīgi piemērot šos tā rokās iedotos sērkociņus. Šai ES tiesu prakses kontekstā arvien aktuālākas šķiet, piemēram, t.s. Dānijas holdingu ES tiesas lietas par skatīšanos cauri holdinga kompānijām jeb holdingu ignorēšanu. Tā maksājumu no A uz B un no B uz C var uzskatīt par maksājumu no A uz C, ja no maksājuma caur B gūts nodokļu labums bez cita būtiska ekonomiska pamatojuma," skaidro J. Taukačs.

Vienas dienas efekts

2022. gada 1. aprīlī spēkā stāsies grozījumi likumā *Par maternitātes un slimības apdrošināšanu*, kas mainīs līdzšinējo slimības lapu apmaksas kārtību, samazinot darba devēja apmaksāto darba nespējas termiņu, norādīts Saeimas informācijā. Proti, no 1. aprīļa darba devējs no saviem līdzekļiem slimības naudu (A lapa) apmaksās līdz darbinieka darba nespējas devētajai dienai, bet, sākot ar desmito dienu, darbiniekam piešķirs slimības pabalstu (B lapa), ko apmaksās valsts. Līdz tam darba devējam no saviem līdzekļiem bija jāapmaksā slimības lapa līdz 10. darbnespējas dienai. Slimības naudas apmērs paliks līdzšinējā

apmērā: par otro un trešo pārejošas darbnespējas dienu ne mazāk kā 75% no vidējās izpeļņas, savukārt no ceturtās līdz devītajai dienai – ne mazāk kā 80%. Ja darbiniekam pirmā darbnespējas diena būs iestājusies līdz 2022. gada 31. martam, slimības nauju par pārejošu darbnespēju darba devējs apmaksās tāpat kā līdz šim – līdz desmitajai darbnespējas dienai, bet Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra slimības pabalstu (B lapa) apmaksās ar 11. slimības dienu, norādīts Saeimas informācijā.

Latvijas un ES mazo ražotāju vīns kļūs lētāks

Grozījumi Akcīzes nodokļa likumā paredz izmaiņas, kas stāsies spēkā ar 2022. gada 1. jūliju, par samazinātā akcīzes nodokļa piemērošanu mazajiem alkoholisko dzērienu ražotājiem. Mainīts lietotais termins no "patstāvīga mazā alus darītava" uz "patstāvīgais mazais alus ražotājs", kura skaidrojums pamatā atbilst patstāvīgai mazai alus darītavai ar papildinājumu, ka saražotā alus apjoms nepārsniedz 50 tūkst. hl gadā Latvijā vai attiecīgajā dalībvalstī noteikto apjomu. Tādējādi ar 2022. gada 1. jūliju akcīzes nodokļa samazinājumu varēs piemērot arī patstāvīgam vidējam vīna ražotājam, kura saražotā vīna apjoms nepārsniedz 100 hl gadā Latvijā vai attiecīgajā dalībvalstī noteikto apjomu; patstāvīgam vidējam raudzēto dzērienu ražotājam, kura saražoto raudzēto dzērienu apjoms nepārsniedz 1500 hl gadā Latvijā vai attiecīgajā dalībvalstī noteikto apjomu; ➔

Ar 2022. gada 1. janvāri no aplikšanas ar IIN atbrīvo:

- papildus darba devēja segtajiem ēdināšanas izdevumiem darba devēja segtos ārstniecības izdevumus līdz 480 eiro gadā (vidēji 40 eiro mēnesī) esošā limita ietvaros;
  - ar attālinātā darba veikšanu saistītos darbinieka izdevumus, kurus atbilstoši Darba likumam sedz darba devējs, ja to kopējais apmērs mēnesī par pilnas slodzes darbu nepārsniedz 30 eiro;
  - ja tiek atsavināts nekustamais īpašums, kura sastāvā ir lauksaimniecībā izmantojamā zeme un ēkas, IIN atbrīvojumu ienākumam no lauksaimniecībā izmantojamās zemes atsavināšanas piemēro proporcionāli sertificēta nekustamā īpašuma vērtētāja vērtējumā norādītajai lauksaimniecības zemes vērtībai nekustamā īpašuma kopējā vērtējumā vai, ja šāda vērtējuma nav, līdzšinējā kārtībā (proporcionāli lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības īpatsvaram kopējā zemes platībā);
  - atbalstu vai līdzfinansējumu atsevišķiem ar vides politiku saistītiem pasākumiem (atbalsta programmas dzīvojamo ēku atjaunošanai un energoefektivitātes paaugstināšanai ietvaros piešķirtos grantus, Eiropas Reģionālās attīstības fonda atbalsta maksājumu par individuālo siltumapgādes sistēmu uzlabošanu mājsaimniecībās, vietējās pašvaldības līdzfinansējumu nekustamā īpašuma pieslēgšanai centralizētajai ūdensapgādes sistēmai vai centralizētajai kanalizācijas sistēmai, atbalstus izmaksu segšanai azbesta atkritumu apsaimniekošanas nodrošināšanai mājsaimniecībām šīfera jumtu un siltumizolācijas materiālu nomaiņas gadījumā).
- Avots: Finanšu ministrija

patstāvīgam vidējam starpproduktu ražotājam, kura saražoto starpproduktu apjoms nepārsniedz 80 hl gadā Latvijā vai attiecīgajā dalībvalstī noteikto apjomu.

Lai piemērotu samazināto akcīzes nodokļa likmi citās dalībvalstīs saražotajam un Latvijā ievestajam alum, vīnam, raudzētiem dzērieniem vai starpproduktiem, mazajam alkoholisko dzērienu ražotājam jāpierāda (akcīzes nodokļa deklarācijai pievienojot attiecīgus dokumentus), ka saņemtais attiecīgais alkoholiskais dzēriens saražots citas dalībvalsts patstāvīgajā mazajā darītavā. Samazināto akcīzes nodokļa likmi 50% apmērā no attiecīgā alkoholiskā dzēriena standarta likmes varēs piemērot katra veida ražojuma limitam (piemēram, alum – 10 tūkst. hl; vīnam – 100 hl; raudzētiem dzērieniem – 1500 hl vai starpproduktu ražotājam – 80 hl). Ražojuma apjomam, kas pārsniedz noteikto limitu, piemēro standarta likmi, norādīts ZAB Sorainen informācijā.

Atliek par gadu

Savukārt grozījumi Veselības aprūpes finansēšanas likumā paredz, ka iedzīvoņiem veselības aprūpes pakalpojumi valsts obligātās veselības apdrošināšanas ietvaros līdz 2023. gadam būs pieejami tāpat kā līdz šim neatkarīgi no veiktajām iemaksām.

Iepriekš bija plānots, ka no 2022. gada personas, kuras nav sociāli apdrošinātas veselības apdrošināšanai vai nepieder pie likumā noteiktajām personu grupām, saņemtu tikai veselības aprūpes minimumu, proti, neatliekamo medicīnisko palīdzību, dzemdību palīdzību, ģimenes ārsta sniegto veselības aprūpes pakalpojumus, veselības aprūpes pakalpojumus, kas saistīti ar tādu slimību ārstniecību, kurām ir nozīmīga ietekme uz sabiedrības veselības rādītājiem vai kuras apdraud sabiedrības veselību, norādīts Saeimas informācijā.

Cita formula

2022. gada 1. janvārī sāksies piespiedu nomas reforma – zemes lietošanas tiesības regulēs likums: tiek izbeigtas piespiedu nomas attiecības, un to vietā dalītā īpašuma gadījumos zemes un patstāvīgo būvju īpašnieku attiecības regulēs jauns tiesību institūts *Likumiskās zemes lietošanas tiesības*, norādīts Tieslietu ministrijas informācijā. Piespiedu nomas reforma paredz, ka likumiskā lietošanas maksa ir 4% gadā no lietošanā esošās zemes kadastrālās vērtības, bet ne mazāka par 50 eiro gadā. ☺

2022. gadā stāsies spēkā jauns Grāmatvedības likums. Tā būtiskākās izmaiņas:

- vidējām un lielām sabiedrībām ir obligāts pienākums finanšu pārskatu pielikumā sniegt detalizētu informāciju par attīstības un pētniecības izmaksām. Prasība attiecināma uz gada pārskatiem un konsolidētajiem gada pārskatiem, sākot ar 2021. pārskata gadu;
- papildinātas peļņas vai zaudējumu aprēķinu shēmas ar jaunu posteņa *Neto apgrozījums* apakšposteni, kurā uzņēmumiem būs iespēja norādīt ieņēmumus no sniegtajiem būvniecības pakalpojumiem. Prasība attiecināma uz gada pārskatiem un konsolidētajiem gada pārskatiem, sākot ar 2021. pārskata gadu;
- turpmāk gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu noraksti ar pievienotajiem dokumentiem vairs netiks publicēti oficiālajā izdevumā *Latvijas Vēstnesis*, bet gan Latvijas Uzņēmumu reģistra tīmekļvietnē;
- pilnveidotas finanšu pārskatu posteņu novērtēšanas un pielikumā sniedzamās informācijas prasības:
  - precīzēta posteņa *Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve* novērtēšana;
  - vidējām un lielām sabiedrībām noteikta prasība finanšu pārskatu pielikumā sniegt informāciju arī par konvertējamām obligācijām.

Avots: *Valsts ieņēmumu dienests*

Piespiedu nomas reforma:

- ja 2022. gada 1. janvārī nav spēkā esoša zemes nomas līguma (vai tiesas nolēmuma), bet ir zināma lietošanā esošā zemes platība un zeme nepieder publiskai personai, likumisko zemes lietošanas tiesību darbība sākas ar 2022. gada 1. janvāri;
  - likumiskās zemes lietošanas tiesības regulē likums, un to īstenošanai nav nepieciešama līguma slēgšana;
  - vienoties par dažādiem jautājumiem ir iespējams, ja ir pušu saskanīga griba;
  - ja vienošanās nav iespējama, ir piemērojami likuma noteikumi;
  - likumiskā lietošanas maksa ir 4% gadā no lietošanā esošās zemes kadastrālās vērtības. Ja 4% gadā ir mazāk par 50 eiro, lietošanas maksa ir 50 eiro gadā;
  - minimālā lietošanas maksa 50 eiro gadā nav jāreizina ar zemes vai būves kopīpašnieku skaitu;
  - ja zemes īpašnieks ir zināms, sasniedzams un ir zināma lietošanā esošās zemes platība, samaksa ir jānodrošina ēkas īpašniekam pašam, negaidot, kad zemes īpašnieks uzsāks kādas darbības. Protī, ēkas īpašnieks pats aprēķina maksas apmēru un nodrošina tās samaksu atbilstoši likumā noteiktajiem termiņiem;
  - daudzdzīvokļu dzīvojamo māju gadījumā ir vēlams dzīvokļu īpašniekiem sazināties ar pārvaldnieku un dzīvokļu īpašnieku kopībai pieņemt lēmumus par to, kā tiks īstenotas likumiskās zemes lietošanas tiesības;
  - ja dzīvokļa īpašnieks vai būves kopīpašnieks nemaksā savu maksas daļu, tam papildus ir jāatbild par šādām izmaksām: kopīpašnieka identificēšana, maksas daļas aprēķināšana un paziņošana par neizpildītu saistību;
  - likumiskā maksa ir maksājama par katru ceturksni uz priekšu. Ir iespējams vienoties par citiem maksāšanas termiņiem, ja abas puses to vēlas.
- Ja konkrētajā gadījumā likumiskās lietošanas tiesības stājas spēkā 2022. gada 1. janvārī, minētajā datumā ir jānodrošina samaksa par attiecīgā gada pirmo ceturksni;
- no 2022. gada 1. janvāra nedz nomas maksa piespiedu nomā, nedz likumiskā lietošanas maksa netiek aplikta ar pievienotās vērtības nodokli.

Avots: *Tieslietu ministrija*